UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bucolicorum P. virgilii Maronis luculentissima ac familiaris vocabulorum explanatio

Vergilius Maro, Publius

Dauentrie, 1503

P. Virgilij Maronis Bucolica Aecloga prima. cuius interlocutores sunt Melibęus et Tityrus

urn:nbn:de:hbz:466:1-70212

Visual Library

¶P. Virgilij Maronis Bucolica Aecloga prima. cuius interlocutores ſunt Melibeus et Tityrus

¶Melibeus.

Tityre tu patulę recubās ſub tegmīe fagi
Silueſtrē tenui muſaꝫ meditaris auena
Nos patrie fines ꝛ dulcia linquim⁹ arua
Nos patriā fugim⁹. tu tityre lent⁹ i vm=
Formoſam reſonare doces amaryllida ſiluas (bra

¶In hac ecloga pⁱma duo mātuani paſtores inducunt. vn⁹ triſtis ſcꝫ melibeus exiens patria cū ſuo grege Alter vo ſcꝫ tityrus. letus gregem ſuū in paterno rure paſcēs Melibeus igit Tityꝝ ſic alloquit O tityre tu recubās. i. iacēs. ſub tegmīe patule fagi. i. illi⁹ arboris expādentis ramos ſuos Meditaris. i. exerces. ſilueſtrē muſam. i. ruſticū carmē. tenui auena. i. ſubtili phiſtula Nos alij paſtores linqm⁹ fines pṙie nrē. ꝛ linqm⁹ dulcia arua. i. agros nobis placētes Nos etiā fugim⁹ patriam O tityre tu lētus. i. ocioſus vel ſecur⁹ in vmbra. i. ſub frōdib⁹. doces ſiluas reſonare formoſam amarillida. i. illā mulierē amicā tuā. ¶Nota ꝙ Tityrus hic ſt virgiliū qui vt dcm̄ ē agros ſuos recepat ab auguſto ꝛ ideo quiete ſedebat cū alij expellerent Patulus. i. aptus aut diffuſus ꝛ latus. a vbo pateo qd̓ ſt aptus ſum Fagus eſt arbor glandifera cu⁹ fruct⁹ olim edebat. Vn̄ dr a greco vbo phago qd̓ ē comedo. Meditari ē cogitare vt in pⁱmo eneidos Quocirca capē ante dolis ꝛ cingere flāma Reginā meditor Etiā ſt exercē vt hoc loco Muſa grecū nomen eſt ꝛ ſt carmē vt hic. vel deam carmis Vn̄ ſm poetas ſunt nouē muſe inuētrices oīm bonaꝝ artiū Auena eſt ſpēs frumēti vt infra Steriles dn̄iantur auene Ponit tn̄ ſepe p phiſtula vt hoc loco Patria ē locus natalis. vt ꝛwollis eſt patria mea Aruum eſt pars agri q̄ ſeritur Lentū eſt flexibilis. vt infra Lenta ſalix. Accipit etiā p tardus ꝛ pſecurus vel ocioſus. Hinc lentare. i. flectere ꝛ Lenteſco lētus fio. Vmbra ē obſcuritas. ꝛ etiā qd̓ facit obſcuritatē vel qd̓ impedit ſolē vt frondes arboꝝ. Jn̄ vmbella inſtrumentū qd̓ in aeſtu tenet ꝯtra ſolē ne facies ledat Amaryllida eſt accūs grecus a ntō amaryllis Et ē ſenſus Tu ita alte canis amaryllida. vt ſilue reſonent hoc nomen Nam in ſiluis ſit reſonantia vocis que dr echo.

Patulus
Fagus
Meditor.
Muſa
Auena
Patria
Aruum.
Lentus lento
Lenteſco
Umbra.
Umbella
Amaryllida

O melibee deus nobis hec ocia fecit
Namqꝫ erit ille mihi ſemper deus. illius aram
Sepe tener noſtris ab ouilibus imbuet agnus

Ille meas errare boues vt cernis. et ipſum
Ludere que vellem calamo permiſit agreſti

¶ Tityrus melibeo rñdet oſtēdens ꝙ bñficio ceſaris, quē deū ſuum vocat retinuerit bona ſua O melibee deus fecit nobis hec ocia. i. ſecuritates vt nō timeā hoſtes ſicut tu ⁊ alij Nāq; ille ſcȝ Ceſar Auguſtus. erit mihi ſp deus. i. colā eū ſp vt deū Tener agnꝰ ab ouilibꝰ nris ſepe imbuet. i. iplebit. arā illiꝰ. i. altare dedicatū ceſari Ille ceſar ꝑmiſit meas boues. i. vaccas errare. i. ſine timore paſci vt cernis. i. ſicut vides. Et permiſit meipm ludere agreſti calamo. i. cantare ruſtica carmīa. que. i. quecunq; vellē ludere

Auguſtꝰ deus. ¶ Nota ꝙ Ceſar Augꝰ. ita dilectus fuit rome. vt etiā viuus colerer̃ ꝑ deo. Vñ ad ipm ita ſcripſit Horatiꝰ. Preſenti tibi diuinos largimur honores Iurādaſq; tuū ꝑ nomē ponimꝰ aras Poſtea tñ Auguſtꝰ admonitus a Sibylla diuinos honores reſpuit vt qdā ſcripſerūt

Ocium. Ociū eſt ceſſatio ab ope Cicero Rome ſummū ociū ē ſȝ ita vt honeſtū negociū malles. ponir̃ ꝑ tranquillitate vel ſecuritate. ſicut negociū ꝑ turbatōe ⁊ moleſtia

Ouile Ouile eſt ſtabulū ouiū. ſicut equile ſtabulum equorum ⁊ porcile porcoꝝ

Imbuo. Imbuo ſt inchoo Ouidius Ipſe tuum primus imbue dixit opus Etiā eſt infundere ⁊ implere Saluſtius Animus imbutus malis artibus

Bos. Bos ⁊ taurum ⁊ vaccā ſcat. licet ſepius accipiar̃ pro tauro caſtrato

Calamus Calamus grecum eſt ſcans arundinē. ſȝ ponir̃ ꝑ fiſtula vt hic Itē ꝑ pēna ſcriptoria Parſius Tūc queritur craſſus calamo ꝙ pēdeat hūor Itē ꝑ ſagitta vt īfra Fregiſti ⁊ calamos

Melibeus.

Non equidem inuideo. miror magis. vndiq; totis
Vſqueadeo turbatur agris. en ipſe capellas
Protinus aeger ago. hanc etiam vix titpre duco
Hic inter denſas corylos modo namq; gemellos
Spem gregis: ah ſilice in nuda connixa reliquit
Sepe malum hoc nobis (ſi mens non leua fuiſſet)
De celo tactas memini predicere quercus
Sed tamen iſte deus qui ſit da titpre nobis.

¶ Ordina ſic. Equidem id eſt ego quidem non inuideo, tibi iſtam proſperitatem. Magis id eſt ſed miror. ſ. ꝙ omnibus alijs turbatis tu ſolus agis quietem. Turbatur id eſt turbatio ſit. vſqueadeo id eſt tam valde totis agris id eſt omnibus locis vndiq; id eſt ex omni parte. En ego ipſe eger ago capellas id eſt duco capras protinus id eſt longe a patria O tityre etiam vix duco hāc capellā debilem Nāq; iſta cōnixa. i. enixa mō id eſt paulo ante gemellos. i. duos ſetus. ſpem gregis. i. mali

culū et feminā de qb⁹ ſperauerā mihi futurū gregē hic inter denſas cor-
rilos. reliqt eos in nuda ſilice. ſ. q2 eos portare nō potui et oportebat fu-
gere Dis v̄bis ſingul' monet magnā cōmiſerationē ſui Seqtur Me-
mini querc⁹ tactas de celo. i. fulminatas p̄dicere. i. p̄dixiſſe nob' ſepe hoc
malū ſi mēs nō fuiſſet leua. i. ſtulta ꝛ nō ꝯſiderans. Sꝫ tñ o tityre da
i. dic nob' q̄s ſit iſte de⁹ Inuidē eſt dolere de alic⁹ bono vel nō poſſe Inuidere
pati ꝙ illi⁹ bñ hēat Et iungit' dtō cū accō. vt inuideo tibi hāc rē A-
deo ē aduerbiū quātitatis ſ cās tā vl' tā valde Vñ vſqꝫadeo qđ idē ſt Adeo vſqꝫadeo
Turbat' ē ipſonale v̄bū. et meli⁹ legit' turbat' qđ ad oēs ptinet. q̄ꝫ tur Turbatur
bamur qđ ad paucos Nā cōis erat clades mantuanoꝝ Capella eſt di- Capella
minutiuū nomē a capra Vulg⁹ male vtit' capella pro ſacello Coryl⁹ coryl⁹ Gemelli
ē arbor pferēs nuces auelanas Gemelli ſunt duo ſil' nati de vna fcia
Gemellos ſpem gregis. ē appoſitio Memi q2 p̄teriti tpis ē melius Memini
iūgit' ei īfinitiu⁹ p̄ntis tpis q̄ꝫ p̄teriti. vt h̄ ꝛ ifra Cantādo puerꝝ memi-
me condē ſoles Teren. Ego illā memi vidē forma bona De celo tactas
ꝛc Antiq putabāt fulmīat. oēꝫ fcāē ī fort unū illoꝝ q̄ꝛ eos eēnt fulmīe
tacte Da poit' h̄ p dic. ſicꝫ alibi accipe p audi poſuit Leu⁹. i. qđ ſiniſter Leuus
vñ leua dꝛ ſiniſtra Accipit' etiā leu⁹ p ſtult⁹ ꝛ p p̄ri⁹ vt leua numina.

Vrbem quam dicunt romam melibee putaui Tityrus
Stultus ego huic noſtre ſimilem. quo ſepe ſolemus
Paſtores ouium: teneros depellere fetus.
Sic canibus catulos ſimiles. ſic matribus hedos
Noram. ſic paruis componere magna ſolebam.
Verum hec tantū alias inter caput extulit vrbes
Quantum lenta ſolent inter viburna cupreſſi

¶ Tityr⁹ iterrogat⁹ a melibeo q̄s de⁹ ei pſtitiſſꝫ auxiliū. p̄mo rñdet de
loco vbi ille moratur ſcꝫ vrbe roma quam ſumme laudat. O melibee
ego ſtult⁹ putaui vrbem quam dicūt. i. vocāt romā eſſe ſilem huic noſ-
tre vrbi ſcꝫ mātue. quo. i. quā vrbē. nos paſtores ſolem⁹ ſepe depellere
. i. a mrib⁹ ſuis ducē cauſa vēdendi. teneros fet⁹ ouiū. i. agnos Ego no-
ram ſic catulos . i. fetus canū eſſe ſil'es canibus. et hedos eē ſil'es matri-
b⁹ ſuis id ē capris Et ſolebā ſic cōponere. i. ꝯpare magna puis ſcꝫ re-
b⁹ Verꝫ. i. ſed. hec roma extulit caput. i. exaltata ē. it'r alias vrbes tm̄
. i. tā valde. quantū cupreſſi ſolent extollere caput inter lenta virburna.
illos frutices . i. roma tm̄ excellit alias vrbes quantū cupreſſus excellit
viburnū Nota ꝙ tityr⁹ laudādo romā laudat etiā ceſarē p̄ncipem ro-
me Vrbs ē q̄libꝫ magna ciuitas vt vrbs cartago. vrbs mātua Sed Vrbs
per ſe poſitū p excellentiam ſcat romam Stultus dꝛ non valde ſapi Stultus

Fatuus — ens Fatuus vo q̄ nihil ſapit. Quo ē hic aduerbiū relatiū ⁊ refert no
Fetus — mē Fetus dr̄ oīs ꝑtus cuiuſlibet aīalis vt fetus auiū, ouiū capraꝝ hic
Catulus. — fetura de qua infra Catul⁹ ꝓprie dr̄ pull⁹ canis. ſꝫ accipit ꝓ pullo cu
iuſlibet aīalis indomiti. Vn̄ legim⁹ catulos leonū ſerpentū ⁊ murium
Hed⁹ Cōponē — Hedus ē pull⁹ capre, cui⁹ diminutiū eſt hedul⁹ Cōponē eſt duo l' pla
in vnū ponere Etiā eſt ꝯpare vt hic Itē ēt claudere vel finire vt infra
Cupreſſus — Nō nrm̄ inter vos. ⁊c̄. Cupreſſus vel cypreſſus ē arboris ſpēs, cui⁹ lig
Viburnum — num nō ſentit cariem Viburnū eſt ſpēs fruticis breuiſſimi.

Melibeus — Et que tanta fuit romam tibi cauſa videndi.
Titirus — Libertas que ſera: tamen reſpexit inertem
Candidior. poſtq̄ tondenti barba cadebat
Reſpexit tamen et longo poſt tempore venit
Poſtq̄ nos amaryllis habet galathea reliquit
Nanq̄ (fatebor enim) dum me galathea tenebat
Nec ſpes libertatis. erat nec cura peculi
Quamuis multa meis exiret victima ſeptis
Pinguis: et ingrate premeretur caſeus vrbi
Non unq̄ grauis ere domum mihi dextra redibat

¶ Hic melibeus querit a tityro dicēs. Et q̄ tāta cā videndi romā fuit
tibi. Cui tityrus rn̄det Libertas ſcꝫ fuit mihi cā videndi romā Que li
bertas reſpexit me inertem ſera. i. poſt longū tpˢ ſcꝫ cādidior. i. pulchior
poſtq̄ barba cadebat mihi tōdenti. i. q̄ tondebat. Libertas inquā reſpex
it me ⁊ venit lōgo tpe poſt. i. poſtea ſcꝫ poſtq̄ amaryllis hꝫ nos ⁊ gala
thea reliq̄t nos Nanq̄ dum galathea tenebat nos. i. q̄diu māſi mātue
Nec ſpes libertatis erat mihi, nec cura peculij erat mihi. i. nihil habebā
Quamuis multa pinguis victima exiret ſeptis. i. ouilibus meis. ⁊ pin
guis caſeus premeretur id eſt formaretur a me ingrate vrbi id eſt man
tue. tamen dextra non vnq̄ redibat mihi domum grauis ere id eſt ple
Libertas — na pecunie Libertas eſt poteſtas viuendi vt velis. cui opponitur ſer
Serus — uitus Serus dicitur poſt longum tempus veniens. vt ſerus veſper
teutonice laete. Etiam ſignificat altelaet. Quintilianus Medicina
Iners — mortuorum ſera eſt hinc aduerbium ſero. Iners dicitur piger vel ne
Tondere, — gligens ⁊ ſine arte; Tondere eſt forfice abſcindere vel breuiare Nam
Radere — radere eſt cultello penitus tollere. Veteres non radebant barbam vt
nos. ſed tondebant. vnde tonſores dicti ſunt. Et nota q̄ etiam qui ton
detur dicitur tondere. vt in georgica. Cinipħij tondent hirci. Poſt
eſt hic aduerbium. longo poſt tpe Vel ſcḋm ſeruium eſt archaiſmos ſi

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

gura qua ꝑpoſitio mutat caſuz Galathea .i. lactea dea. fuit amica poe te i mātua Peculiū dr̄ ꝓpa pecunia. vn̄ peculiaris .i. ꝓpus vel ſingu laris Septū dr̄ q̄libz loc⁹ circūſpect⁹ et concluſus. vt ouile hortus — Galathea · Peculiū · Peculiaris · Septū

Mirabar quid meſta deos amarylli vocares — Melibeus
Cui pendere ſua patereris in arbore poma:
Tityrus hinc aberat. ipſe te tityre pinus — Amaryllis
Ipſi te fontes: ipſa hec arbuſta vocabant.
Quid facerem: neq3 ſeruitio me exire licebat. — Tityrus
Nec tam preſentes alibi cognoſcere diuos
Hic illum vidi iuuenē melibee. quotannis
Bis ſenos cui noſtra dies altaria fumant.
Hic mihi reſponſum primus dedit ille petenti
Paſcite vt ante boues pueri ſummittite tauros

¶ Nunc melibeus alloquitur amryllidē dicēs O amarylli nuꝑ ego mirabar q̄d id ē ꝓpter q̄d. tu meſta .i. dolēs. vocares .i. inuocares deos. Et mirabar cui patereris poma pēdere in ſua arbore .i. quē expectabis cui reſeruabas poma Tūc rn̄det amaryllis Nō mireris hoc q2 tity⁹ aberat hinc Deinde ipm̄ tityrū alloquēs ait O tityre ipē pinus .i. arbores ille vocabāt te. et ipſi fontes vocabāt te et hec ipſa arbuſta vocabant te. Tūc rn̄det tity⁹ Quid facerē: q2 neq3 licebat me exire ſeruitio id ē relinquere mantuā Nec licebat ꝯgnoſcere alibi .i. alio loco q̄3 rome. deos tā pn̄tes id ē efficaces ad auxiliū O melibee vidi hic .i. rome illū iuuenem .i. ceſarē cui .i. ad cui⁹ honorē. nr̄ā altaria fumāt ſcz ſacrificio. quotannis i ſingulis annis. bis ſenos dies .i. duodecim dieb⁹ .i. cui ſingulis menſibꝰ poſt vitā meā ſacrificabo. Ille ceſar dedit primus hic .i. rome. reſponſum ſequens mihi petenti. Etiam ſequūtur ꝟba ceſaris ad tityꝝ et ſuos O pueri paſcite boues vt ante feciſtis. et ſummittite .i. ſub iugū mittite tauros Moeſtus a um dr̄ valde triſtis Jn̄ moeſticia magna triſticia Amarylli eſt vtūs grecus Nā greca noīa in is deſinētia faciūt vtūm in i breue. vt alexis o alexi. daphnis o daphni. phillis o philli ꝛc. Pinus eſt arbor alta hn̄s folia ſicut capillos. Arbuſta ſunt breues arbores et nouelle Per pinos accipim⁹ hic principes. ꝑ fontes ſapientes. per arbuſta plebē. Naz oēs deſiderebant ꝟgiliū. Exire ſepius iūgitur abltō vt hic et paulo ante. Inuenit etiā cū accō. Statius Capuz exire vetat Jta et Ouidi⁹ Pn̄s q̄nq3 dicitur efficax vt mox iuuās vt preſens medicina. pn̄s venenū Diui dicuntur deificati vel ſc̄i in celo vt diuus paulus. diua virgo maria Jn̄ adiectiuū diuinus. nam diuus

Moeſtus · grecus vtūs · Pinus · Arbuſta · Exire · Preſens · Diuus

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summittere eſt ſubſtātū Sūmittē eſt ſubijcē l' ſub iugū mittē Juuenal'. Sūmitte caput ceruice pata terre iugū Jn̄ ſummiſſus. i. humilis vl' nō alt⁹. Eti-

Taurus. am ſummittere eſt dam mittere Taurus eſt bos maſculus vl' mas vaccarum. Eſt etiam mons cilicie. ⁊ ſignum celeſte.

Melibeus: Fortunate ſenex: ergo tua rura manebunt
Et tibi magna ſatis: q̄uis lapis omnia nudus
Limoſaq; palus obducat paſcua iunco
Non inſueta grauis tentabunt pabula fetas
Nec mala vicini pecoris contagia ledent
Fortunate ſenex hic inter flumina nota
Et fontes ſacros frigus captabis opacum
Hinc tibi que ſemper vicino ab limite ſepes
Hybleis apibus florem depaſta ſalicti
Sepe leui ſomnum ſuadebit inire ſuſurro
Hinc alta ſub rupe canet frondator ad aures
Nec tamen interea rauce tua cura palumbes
Nec gemere aeria ceſſabit turtur ab vlmo

¶ Hic melibeus tityro gratulat' bonā fortunā. ⁊ eius voluptates enumerat dicēs. O fortunate ſenex ergo rura manebūt tua. ⁊ ſatis magna tibi. Quāuis nudus lapis obducat. i. circūdet vel repleat. oīa paſcua. et palus. i. aqua obducat oīa paſcua. iunco limoſo. i. pleno limo. Pabula inſueta. i. inſolita. nō tentabūt. i. piculo exponēt. grauis fetas. i. grauidas oues vel capras. nec mala cōtagia. i. attact⁹ vel ſcabies. vicini pecoris. i. aliaꝝ ouiū vel capraꝝ. ledēt. i. nocebūt tuo pecori O fortunate ſenex tu captabis. i. ſepe capies. opacū frigus. i. refrigeriū in locis vmbroſis. hic inter flumina nota. i. chara tibi. ⁊ inter fontes ſacros. i. cōſecratos alicui numini. hinc. i. ab hac pte. ſepes q̄ eſt tibi ſp ab limite. i. termino vicino. depaſta florē ſalicti. i. ſalicū ab hybleis apibus. i. apes depaſte ſunt flores ſalicū in ipſa ſepe. Sepes in quā ſuadebit tibi ſepe leui ſuſurro. i. ſono apum. inire ſomnū. i. vt dormias Frondator canet hinc. i. ab hac pte. ad aures. i. in die vel alta voce. ſub alta rupe. i. in alto mōte. Tn̄ rauce palūbes tua cura. i. q̄s diligis nō ceſſabūt interea. i. inter hoc tps Nec turtur ceſſabit gemere ab vlmo aeria. i. alta illa arbore

Fortunatus Fortunatus d'r cui arridet fortuna Jnfortunat⁹ q̄ patitur infortuniū

Palus Palus ē aqua nigra.

Limoſ⁹ Limoſus limo plen⁹ vel ſordid⁹

Junc⁹ Junc⁹ een roſche a ſcbo iūgo q2 iuncis iungit' et ligat' aliq̄d

Pabulum. Pabulū q̄ paſcuntur aīalia. fe

num ⁊ ſilia Fetus a um.i.plenus vel fertilis In pͥmo eneidos. Loca Fetus
feta furētibꝰ auſtris. Itē feta dꝛ feia ꝗ breui pariet vel pepit Vñ cauſa Feta.
certitudis hic apponiꝛ grauis.vt ſciamꝰ fetam hic dici ꝗ pariet Cōta Contagium
giū eſt morbꝰ qui tactu ſuo nocet vt ſcabies Diciꝛ etiā ꝯtagio Iuuena Contago
lis. Dedit hanc contagio labem. Opacus.i.obſcurus Eneidos libro Opacus
.ij. Defenſi tenebris ⁊ dono noctis opace. Itē frigus dꝛ opacum.qꝛ in
opacis locis magis eſt Limes eſt terminus agri Hybla eſt mons in Limes Hybla
ſicilia floribus ⁊ apibus abundās vñ apes dicuntur hyblee qꝛ in hybla
frequētes ſunt Salictū eſt locus vbi multe ſunt salices Suſurrus ſalictū ſuſurrꝰ
eſt ſonus qui non procul auditur Inde ſuſurrare.i.ad aurem loqui. Suſurrare
Rupes eſt ſaxum vel mons ſaxoſus Frondatoꝛ qui frondes in pabu- rupes frōdatoꝛ
lum colligit Palumbes eſt columba ſilueſtris in arboribus nidificās Palumbes.
Dicitur etiā palumbus ⁊ palumba Vlmus eſt arboꝛ alta ⁊ ſterilis. Vlmus
barckenboem. Vnde legimus virgas vlmeas

Ante leues ergo paſcentur in ethere cerui Tityrus
Et freta deſtituent nudos in littoꝛe piſces
Ante pererratis amboꝛum finibus exul
Aut ararim parthus bibet aut germania tigrim
Quam noſtro illius labatur pectoꝛe vultus

¶ Enarratis a melibeo bonis que tityrus obtinuit beneficio ceſaris.
Tityrus dīt ſe ſꝑ memoꝛē ⁊ gratum foꝛe. Ergo cerui añ paſcenꝛ leues
in ethere. Et freta.i.maria.ante deſtituent.i.deponent nudos piſces in
littoꝛe.ꝗ̄ꝫ vultus illius ceſaris labaꝛ.i.cadat de noſtro pectoꝛe. Et exul
parthus ante bibet ararim.fluuiū germanie.aut germania.i. germanꝰ
aliꝗs ante bibet tigrim fluuiū parthoꝝ finibꝰ amboꝝ.i.parthoꝝ.⁊ ger
manoꝛum pererratis.i.ꝑcurſus.ꝗ̄ꝫ vultus illius labaꝛ noſtro pectoꝛe.
Senſus eſt. Prius contingent impoſſibilia ꝗ̄ꝫ ego ceſaris obliuiſcar
Ante eſt hic aduerbium Fretum dꝛ anguſtum mare dictū a feruoꝛe Fretum.
Pererro.i.errando ꝑcurro Parthus dꝛ aliꝗs de parthia que eſt regio ꝑerro parthus
oriētalis circa babyloniam Germania eſt regio noſtra ſeptentriona- Germania.
lis hñs ab oriente dacos.ab occidente gallos.a meridie italos.a ſepten
trione ſermatas Araris vel ē arar eſt fluuiꝰ burgundie qui nunc vul Araris
go vocatur ſagona Tigris rapidiſſimus fluuius in in armenia Eſt e- Tigris
tiam fera velociſſima de qua infra dicetur

At nos hinc alij ſitientes ibimus aphros Melibeus
Pars ſcythiam et rapidum crete veniemus oaxem
Et penitus toto diuiſos oꝛbe britannos
En vnꝗ̄ꝫ patrios longa poſt tempoꝛe fines

Pauperis et tuguri congeſtum ceſpite culmen
Poſt aliquot mea regna videns mirabor ariſtas
Impius hec tam culta noualia miles habebit
Barbarus has ſegetes: en quo diſcordia ciues
Perduxit miſeros: en quis conſeuimus agros
Inſere nunc melibee pyros. pone ordine vites
Ite mee quondam foelix pecus ite capelle
Non ego vos poſt hac viridi proiectus in antro
Dumoſa de rupe procul pendere videbo
Carmina nulla canam. nec me paſcente: capelle
Florentem cythiſum aut ſalices carpetis amaras

¶ Hic melibeus ſuā ⁊ alioꝝ mantuanoꝝ miſeriā deplorat dicens Tu
ergo manebis in tuis locis natalibꝰ At.i. ſz nos ibimus hinc. alij ad a-
phros ſitiētes.i.ad illū ppl'm in calidiſſima regione morantē. Pars.i.
aliqui veniemꝰ ad ſcythiā regionē frigidiſſimā. ⁊ ad oaxem. illū fluuiū
rapidū crete.i.qui fluendo rapit ſecū cretam vel arenā. Et veniemꝰ ad
britanos diuiſos penitus.i.oīno a toto orbe. q̄ circūdati ſunt mari En
ego vnq̄ʒ videns patrios fines poſt lōgo tpe. ⁊ vidēs poſt aliquot ariſ/
tas.i.annos. culmen.i.tectū paupis tugurij. ꝯgeſtum.i.ꝯpoſitū. ceſpi/
te.i.de fruſtis terre. Quod tugurium fuit mea regna.i. vbi ego dn̄s fui.
mirabor.i.mirando dicā. Impius miles habebit hec noualia.i.nouos
agros. tam culta.i.tam bene parata. ⁊ barbarus.i.alienus habebit has
ſegetes ſcz meas. En quo.i.ad quod malū diſcordia ꝑduxit miſeros ci/
ues. En quis.i.q̄bus hoībus ꝯſeuimꝰ.i.ſeminauimꝰ agros nr̄os Qua
ſi dicat Nos laborauimꝰ vt iſti impij haberēt fruges. Deinde ſeipſum
alloquit̃ ⁊ arguit ſe vani laboris dicēs O melibee inſere nūc pyros. po/
ne vites ordine. Quaſi dicat Iſtud feciſti fruſtra O mee capelle q̄ fui/
tis quondā felix pecus ite.i.pcedite ad ignota loca. Ego nō videbo vos
poſthac pendere de dumoſa rupe pcul proiectus.i.iacēs in viridi antro.
Canam nulla carmina ſicut ſolebā. Et o capelle nō carpetis florentem
cythiſum ⁊ amaras ſalices. me paſcente dum ego paſcā vos. Q.di. poſt
hac nō habebitis tam bona paſcua q̄ʒ habuiſtis. Apher dr̄ aliq̄s ex a/ Apher
phrica q̄ eſt tercia ps orbis ad auſtrū ſita vbi ſol calidiſſimꝰ ē Scythia Scythia
eſt regio frigidiſſima in ſeptētrione cuiꝰ ps eſt liuonia ⁊ ruſcia Oaxis Oaxis.
eſt fluuius meſopotamie Oaxum ẜo oppidū crete inſule. ſz hic creta ſt
albā terrā Britanni ſunt q̄ nunc vocant̃ angli Nam anglia quondā Britanni'
dicebat̃ britannia Et nota q̄ iſtis accuſatiuis detracta eſt ppoſitio cau/

ſa metri, Non em̄ dicim⁹. ido aphros ꝛ britannos ſꝫ ad aphros. ꝛc̄. Tuguriū eſt domūcula paſtoralis a tegendo Et ponit̄ hic tuguri, ꝓ tu guriȷ cauſa metri. ſicut ante peculi ꝓ peculiȷ Ceſpes eſt quadratū fruſtum terre viridis vel cū gramie Culmen eſt ſummitas domus vel tectū q̄: ruſtici tegunt domos culmis. i. ſtraminib⁹ vel ſtipulis Ariſte ſunt aculei in ſpica. per ariſtas ergo ſpicas. ſpicas ſegetes, ꝓ ſegetes eſtates ꝑ eſtates ānos accipim⁹ Miles eſt q̄ militat vel bellat Nouale eſt nouus ager vel etiā q̄ ſingulis ānis renouat̄ Dicit̄ etiā noualis feīo gn̄e vt in georgicis Tonſas ceſſare nouales Barbarus d̄r inhuman⁹ vel crudelis l' ex longinq̄ veniēs Inſerere ē ramuſculū melioris arboris īponere trunco alteri⁹ Dum⁹ ē denſitas ſpinaꝝ vel fruticū In dumo ſis dumis plenus Cythiſus eſt q̄daꝫ herba vtilis grata ꝛ pecoribus

Tugurium
Ceſpes
Culmen.
Ariſtas.
Miles nouale
Barbarus.
Dumus.
Cythiſus

Hic tamen hac mecum poteris requieſcere nocte
Fronde ſuper viridi. ſunt nobis mitia poma
Caſtanee molles. et preſſi copia lactis.
Et iam ſumma procul villarum culmina fumant
Maioreſq̄ȝ cadunt altis de montibus vmbre

Tityrus

Tityrus melibeū inuitat vt ſecū ꝑnoctet dicens. Quāuis oporteat te diſcedere. tn̄ poteris req̄eſcere gic mecū hac nocte ſup viridi fronde. i. in frondeo ſtrato Mitia. i. dulcia poma ſunt nobis. ꝛ molles caſtanee ſunt nobis. ꝛ copia lactis preſſi id eſt mulſi vel in caſeum coacti. eſt nobis. Et ſumma culmina villarum. i. ſummitates domorum fumant iam. i. tps cenandi inſtat Et vmbre cadūt maiores q̄ȝ prius de altis mōtibus. Nam alti mōtes ſꝑ q̄dem faciūt vmbras inferius. ſꝫ inſtāte nocte maiores Frondes ſunt arboꝝ ꝛ herbaꝝ folia vel rami cū folijs. q̄b⁹ paſtores ſibi ſtratū faciūt Villa ē ruſtica dom⁹ ꝛ nō pagus vt indocti putāt In villic⁹. i. colon⁹ q̄ villā habitat Fumare fumū emittere.

Frondes
Villa
Fumare.

Ecloga ſc̄da q̄ Corydon inſcribit̄.

Formoſum paſtor corydon ardebat alexim
Delicias domini: nec quid ſperaret habebat
Tantum inter denſas vmbroſa cacumina fagos
Aſſidue veniebat. ibi hec incondita ſolus
Montibus et ſiluis ſtudio iactabat inani
O crudelis alexi nihil mea carmina curas
Nil noſtri miſerere: mori me denicq̄ȝ cogis.

Hac ecloga deſcribit poeta quō q̄dam paſtor noīe coridon amanes